

BUDA-PESTA

14 Sept. st. v.

26 Sept. st. n.

Va esi duminec'a.

Redact.: strad'a Havas nr.1.

Nr. 37.

Anulu XI.

1875.

Pretiuu pe unu anu 10 fl.

Pentru Romani'a 2 galbeni.

R e n e g a t u l u .

— Canteceulu satiricu. —

(Intra pe scena necastu.)

Nu, nu, nu, dómneloru si domniloru ! Eu nu mai potu suferi nedreptatea cumplita, ce mi-se face ! A fostu destulu atât'a ! Ba pré multu ! Éta vinu dara a me plange la dvóstre ! Apoi judecati !

Cà ce suferu, cum suferu, si pentru ce suferu ? Numai Dumnedieu scé !

Eu vedu cà nu potu face doi-trei pasi, fara ca toti ómenii sè nu me arete cu degetulu. Nu se póte vorbí nicairi, fara ca sè nu se dica: „Éta renegatulu !“

De me ducu la preamblare,
La petreceri séu la balu,
Ca sè-mi aflu desfetare,
Cum se cade 'n carnevalu :
Eu, in locu de bucuria,
Dau de potca si necasu ;
Dam'a 'n jocu nu vré sè via,
Si mi-o canta in obradiu :
Frundia verde lemnu uscatu,
Fugi d'aice renegatu !

De me ducu la conferintia,
Unde mi-s'au intrunitu
A nóstra inteligintia
La ce-va de sfatuitu,

Si de ceru si eu cuventulu,
Ca sè spunu parerea mea :
Pare cà s'a pornitu ventulu
Cu o vijelia grea,

Toti mi-striga ne'ucetatu :
Fugi de-aice renegatu !

De m'am dusu colo 'n casina
Sè me jocu si eu in càrti ;
Nime n'a vrutu ca sè vina,
Toti s'au dusu in câte pàrti.
De-am luat u eu cheu 'n mana
Ca sè jocu la biliardu,

Nime n'a vrutu sè remana
Nici chiar pentr' unu miliardu,
Chiar marqueur-ulu mi-a strigatu :
Fugi d'aice renegatu !

De me candidezu vr'odata
Unde-va ca deputatu,
Dicu programa minunata,
Ca si celu mai esaltatu :
Nime nu vré sè m'asculte,
Ci m'arunca iute josu,
Sè nu 'ndrugu la vorbe multe
Fara de nici unu folosu !

Minti ! — mi-dicu ei ne'ucetatu,
Fugi de-aice renegatu !

Eu renegatu? Dar pentru ce? Pentru că nu apartienu partidei romane. E minciuna, domneloru si domniloru! Ce face acésta partida? Nimica! E bine, tocmai atât'a facu si eu. Va sè dica, ea nu are nici un membru mai bine meritatu decâtu mine!

Ce facu Romanii? Nimica. E bine, asiá dara eu sum unulu diu cei mai mari Romani, cà-ci eu facu si decâtu nimica mai — puțin!

Principal'a caracteristica romana — precum se vede — este nepasarea. Dar cine-i mai nepasatoriu decâtu mine? Asiá dara eu nu sum renegatu, ci unu Romanu verde ca stejariulu.

Ce jertfescu Romanii pentru literatura, arti si sciintie? *Mai* nimica. Ce facu ei pentru desvoltarea culturai nationale? Érași *mai* nimica. Va sè dica e unu meritu a nu face mai nimica. Dar eu facu *tocmai* nimica!

Déca se face vr'unu apelu catra publiculu romanescu, spre a contribuí la realisarea cutarui scopu natiunali, toti cetitorii remanu reci ca sloiulu de ghiatia, nime nu se insufletiesce de felu. Dar pe mine cine m'a vediutu candu-va insufletindu-me pentru vr'unu scopu natiunali romanescu?

De cumva me ducu in o societate romanesca, acolo n'audu decâtu vorba nemtiésca séu ungrésca. Apoi pentru ce sum acusatú dara, cà eu nu am datin'a d'a vorbí romanesce? Pentru ce sum numai eu renegatu?

Cà nici odata nu cetescu foi romanesce? Dar nu-i dreptu. Cetitu-am si eu un'a, care fórte mi-a placutu. Dar nu mi-a placutu pentru cà — fía iertat'a — se chiamá „Patria“, ci fiindu cà se tramitea — gratis.

Inse, durere, a incetatu iubit'a mea fóia. (*Cu pathosu*) Nai'a sortii sale a patitu naufragiu in marea indolintiei generale, cà-ci Romanii nu voiau sè-o cetésca — nici gratis.

Ade-una-di intru 'n casa
La o dama din pregiuru,
Si romana multu alésa,
Me saluta cu „bon jour!“
Incepui dar frantiozesce,
Ca sè conversezeu cu focu;
Ea-mi respunde ungresce:
„Kérem szépen nem tudok!“

Dusu-m'am ca friptu d'acóle,
La unu vechiu conducatoru;
Dinsulu p'o canapa móle
Chiar dormiá unu somnu usioru.
Eu suprinsu pe ne-acceptate,
La urechia 'ncetu i-am spusu:

„Dulce esti passivitate,
Astu-felu practicata 'n usu!“

Am esitu cu grige mare,
Ca sè nu-lu desceptu din somnu,
Si-am grabitu far' amenare
La copil'a unui domnu.
Langa ea, ca si cunun'a,
Puse foile 'n sireagu,
Dar romana n'a fostu un'a,
Totu „Bazar“ si „Nagy Világ.“

Ca sè nu lungescu la vórbe,
Numai un'a ve mai spunu;
Ale nóstre certe órbe
Strica vítoriulu bunu.
Stati Romani si legati pace
Adi c'unu sufletu bunu, fratiescu,
Pana cért'a ne desface
Inimicii inflorescu!

Asié e, dómneloru si domniloru! Ast'a e parerea mea. Eu cu tóta lumea asiú dori sè traiescu in pace. Usioru potu sè facu acést'a, cà-ci eu cu tóte me impacu, mai alesu eu — impregiuràrile.

Dupa sufocarea revolutiunii din 1848, in care am servitu si eu cà „honvedu“, eu am fostu celu d'antâiu, carele m'am impacatu cu impregiuràrile. Mi-am rasu mustetile, mi-am lúatu josu pintenii, si mergêndu in alú treile comitatu, m'am presintatu la Bezirker-ulu si i-am disu, cà eu am servitu in taber'a lui Iancu.

Numai decâtu am capetatu unu postu. Nu peste multu am inaintatu. Apoi a urmatu alta inaintare, si totu asié in susu, cà-ci eram némtiu grozavu. O vorba romanesca n'asiú fi scapatu din gura pentru tóta lumea; si déca ómenii nostri incepeau a mi vorbí romanesce, eu me faceam a nu-i intielege si intrebám de adjunctulu meu: „Was sagt er?“

In urma apoi poporulu nici nu mi-a disu altu-felu, decâtu: „dlu Vasagter!“

Dar éta, candu me gandeam in culmea gloriei mele, de odata esí diplom'a din 1860.

Numai decâtu mé 'mpacai cu impregiuràrile. Aruncaí in focu formulariele nemtiesci, si incepuí a lucrá romanesce.

Vestea mea s'a latitu, si in scurtu timpu devení unu Romanu mare, si mi-am câstigatu o poporalitate si mai mare.

Credeti-me, cà nu este mai usioru decâtu a câstigá poporalitate la Romani. Dóra tocmai pentru acést'a se si perde asié usioru.

E bine, ajunsu Romanu mare, vocea po-

popului, adeca vócea lui Dumnedieu, numai decâtu me alese diregatoriu la comitatu. In cuventarea mea tienuta dupa alegere, am disu, cà de si am voitu sè me retragu in viéti'a privata, totusi me supunu inaltului mandatu alu concetatienuloru mei, me sacrificu si primescu postulu.

Acestu sacrificiu apoi éراسi m'a facutu domnu, cà-ci aveam o plata buna.

Trecura doi-trei ani, si eu intre aceste scrisesem prin diuariete romanesci nescce articoli de fondu si mai alesu — fara fondu; am contribuitu si la câte-va colecte natiunale, din cari apoi nu s'a alesu nimica; la Seini am participatu si eu la fondarea unui gimnasiu — in ventu; in scurtu, am facutu multe lucruri mari si frumóse, — in câtu pe timpulu candu s'au inceputu alegerile pentru diet'a din Sibfiu, in cerculu meu nime n'a cutediatu a candidá in contra mea.

Si fui alesu deputatu, dar mi-reservai si postulu, cà-ci iubirea scumpa poporului nu a primitu abdicerea mea. Acésta iubire in adeveru mi-a fostu scumpa, cà-ci mi-a costatu vr'o 500 fl.

Ca deputatu am apartienutu partidei natiunale, adeca aceleia care nici n'a existatu in acésta dieta. Deci ca atare m'am nisuitu sè me aratu câtu mai mare — némtiu.

Baronulu Reichenstein mi-sioptise odata o vorba. Nu o voiu uitá nici odata. Elu mi-vorbise despre unu fispanatu vacantu. Din ór'a aceea apoi devení unulu dintre membrii si mai activi ai partidei natiunale, si eram p'aoí sè propunu, ca in parlamentulu nostru sè nu se vorbésca decâtu — nemtiesce.

Dar trecura dile, diét'a se duse, legile se stersera, si fispanatulu remáse vacantu, cà-ci Schmerling abdicà chiar in ajunului dilei in care voè sè me numésca.

Si urmà altu sistemu . . .

Pusei in cuiu hainele romanesci, cà-ci nu me mai puteam compromite cu ele; mi-facui haine unguresci, si strigai si eu: „Unio vagy halál!“

Strigatulu meu se audi si de atunce si pan'acuma éta-me-su domnu éra!

Inse lumea me cârtesce,
Far' crutiare ne'neetatu,
Cumca dar eu misielesce
Principiulu mi-am schimbatu.
Dar nu-i dreptu! Càci celu ce are
Póte face schimbu placutu;

Inse eu principiu tare
Nici odata n'am avutu.

Dar ce sè facu eu sub sóre
Cu principiulu neclatitu,
Unde tóte-su schimbátórie
Si se perdu necontenitu?
Cu principiu mori de fóme,
Fara elu scapi de nevoi;
De nu-mi credeti, domni si dómne,
Éa priviti in giuru de noi!

Dar nu scíu cà de ce óre
Numai eu sum acusatú,
Cà n'am caracteru, si onóre,
Càci principiulu mi-am schimbatu?!
Credeti-mi, c'aici in tiéra
Multi ca mine au facutu,
Si principiulu si-lu schimbara,
Ma natiunea si-au vendutu.

Asiu puté sè spunu si nume,
Dar mai bine-i sè me lasu,
Ca nu cumva aste glume
Sè-mi gátésca vr'unu necasu.
Adi traimu dile ciudate,
De vorbesci a une ori
Adeveru si direptate,
Mi te baga 'n inchisori.

Vedeti dara, dómneloru si domniloru, ce nedreptate mi se face!

Éu facu ca tóta lumea ce se dîce sanetósa, ca toti ómenii ce pretindu a fi cu minte: si totusi numai eu sum renegatu.

Dar n'am ce face! Ast'a e totu-de-una sórtea ómeniloru mici. De-asíu fi fostu si eu vr'unu domnu mare, asíu trece si adi la noi de unu Romanu binemeritatu, si (dupa atâte schimbári de fatia) mi s'ar tramite totusi adrese de incredere.

Inse asié, eu patiescu tocmai contrariulu. Inca si de aceia sum batjocoritú, cari in vedíulu lúmei pórtá masc'a romanismului, dar in ascunsu conspira in contra mamei loru.

Pe acestia sè-i gonésca Romanii din sinulu loru, cà sunt mai periculosi decâtu renegatii — declarati!

Eu nu sum renegatu. Eu am programa neclatita: d'a trage folosu din tóte schimbárele câte se perénda la noi.

Si déca eu sum renegatu, apoi sè me credeti, cà si tu esti renegatu, elu este renegatu, noi suntemu renegati, voi sunteti renegati, ei — multi, multi, multi — sunt renegati.

Unu oratoru, gura-mare,
Ce strigá necontenitu:

Libertate ne-atêrnare! —
De odat' a amutitu.
Carnevalulu,
Ce-i ca valulu,
Dice, cà destulu i-a fostu;
Si a spune
La „minciune“
Nu se cade 'n . . . *postu, postu, postu.*

*
Domnulu X. din Pere-mere,
Unu procatoru laudatu,
De la totu clientu-si cere
Bani nainte nencetatu.
Candu in fine
Omulu vine,
N'afra gata chiar nimicu;
Vede 'n jale,
Nu-su parale,
C'advocatulu . . . licu, licu, licu. (Pune ma-

n'a la gura ca si candu ar bé.)

*
Parintielulu ôre-care
Candu se suie in amvonu,
Predica fara 'ncetare
Totu morala si bon-ton.
Ius' a casa
Nici cà-i pasa . . .
Dar eu ochiulu mi-lu astupu,
Câci cum ese,
La elu siese
Mandre, d'albe . . . tiupu, tiupu, tiupu. (Imi-

téza cu gur'a sunetulu sarutâriloru.)

*
Intr'unu cercu la noi in tiéra
Se alege deputatu,
Si s'alege de ocara
Unu strainu, ce-i omu bogatu.
Toti se mira,
Cà ce 'nspira
Pe alegatori de 'vingu?! . . .
Pôte scôte
Câte tôte

Celu-ce are . . . clingu, clingu, clingu. (Imi-
téza cu degetele numeratulu baniloru.)

*
S'a facutu o nunta 'n tiéra,
Cum nu s'a mai intemplat; ;
Pista, Michel se 'mpacara,
Si ei doi s'au cununatu.
De iubire,
Fericire,
Ei gândescu, cà sunt in raiu;
Romanasii
Cu nuntasii
Jóca si ei . . . vaiu, vaiu, vaiu.

*

Sè me 'ntoreu acum la sate,
La poporulu romanescu;
Vedu cà multi cu nedreptate,
Fara mila, mi-lu casnescu.
Câte scôle,
Tôte-su gôle,
Prunci in ele nu se 'ntoreu;
Carturarii
Vedu talharii,
Dar eu totii . . . horcu, horcu, horcu. (Imi-
téza somnulu horcatoriu.)

*
Dame nalte, domni cu nume,
Cari aci v'ati adunatu,
S'ascultati a mele glume,
Eu ve multiamescu plecatu.
Mai am multe
Sè le asculte
Renegatu, natiunalistu:
Dar acuma
Gatu eu glum'a,

Pentru cà . . . pst, pst, pst, pst! (Pune de-
getulu pe gura.)

(Cortin'a cade.)

Iosifu Vulcanu.

Balconulu duplu.

— Novela de P. Juillerat. —

(Urmare.)

Sè presupunemu éراسى, cà ôre-care ad-
junctu ar fi destulu de diligentu a se ocupá si
in mijloculu noptii; dar fiindu cà e balu mas-
catu la finea carnevalului, vinimu la acelu
conclusu, cà presupunerea nóstra ne insiéla.
Si astfelu de adjunctu esceptionalu si sirgui-
toriu esistatu-a ôre si la 1823?

Acésta singura lumina in ferestile late-
rale ale casei negricióse, care si intre casele
invecinate parea izolata, si fatia si cu cele mai
intunecóse formá contrastulu luminei, atrase
luarea a minte a câti-va mascati, cari esindu
din strad'a Choiseul, voiau sè se desparta pe
boulevardu si sè mérga catra teatrulu de opera.

Multimea mascata se oprì cá fara vointia
inaintea ferestei si strigà in susu de patru ori
dupa olalta:

— Hei! hei, hei, hei!

La ferésta nu se vediù nici cea mai mica
miscare.

Multimea repetî strigàrile sale, câte odata
si chiuindu. Dar insedaru.

— Hei! josu lumin'a! — strigara ei fara
paciintia pentru opunerea fatia de esclamatiu-
nile loru.

Figur'a nu se miscà.

Mascatii, iritati de zadarnic'ă strigatelorū lorū, si dōra din caus'a beuturilorū calde prē multu intrebuintiate, strigara cu puteri duple acēsta amenintiare ridicula:

— Josu cu elu!

Ferést'a remase érași liniscita.

— Josu cu elu! — strigara ei de nou.

Figur'a stetea totu gârbovita si fara miscare.

— Josu cu elu! josu cu elu! josu cu elu! josu cu elu! — sunà strigarea repetita mai de multe ori.

Figur'a remase si mai departe in positivnea aceea.

— Aréta-ti figur'a de risu! — strigà unulu din multime, carele — precum se vedea — erà conducatorul lorū.

Acestu barbatu erà cam de patru-dieci de ani, frumosu, si corpulentu.

Sub gheroculu lui lungu si jumetate deschisu stralucia o haina de vragitoriu fōrte splendida, a carei materia de catifea — inzestrata cu petre — se alipia mōle de corpulu seu; capulu seu erà acoperitu cu o caciula in trei coltiuri, in frunte cu diamantu, pe care l'ar fi pututu invidia ori care milionariu; bucelele lui atērnau in disordine pe fruntea sa; pe sioldu avea unu brâu de auru; pe piciorē purtă incaltiaminte de catifea cã hain'a lui; manile-i lungi, cari tradau o origine aristocratica, erau acoperite cu manusi de colōrea paiului.

In butulu colōrei rosie, ce lampele reversara spre fati'a lui, trasurile-i tradau obosēla si portau timbrulu decadintiei morale. Sprincenele lui nu aretau nici o demnitate, budiele-i nici o noblétia, si ochii-i nici unu semnu alu focului. Proportiunea admirabila a corpului seu reflectă multu sensualismu. Prin invelitōria par' cã se vedea rugin'a lepedei, si dupa putina scrutare ffa-care omu s'ar fi pututu simtī indreptatitu a scrīe pe peptulu acestui omu: „Aice siedē pecatulu!”

— Figura ridicula a domnului! — incepū dupa pausa scurta vragitoriu.

Figur'a se miscà; pe unu momentu parea, cã ar voi sē se inaltie, dar apoi continuà érași meditativnele sale.

— Ce felu, tu omu miserabilu! — strigà érași magiculu, amenintiandu cu pumnulu ferést'a, — nu vrei sē te areti, candu eu te rogu; e bine, eu dara te voi silī.

Se aplecà, luà in mana o pétra si aruncà aspru susu. Dar pétr'a nimeri grath'ă de feru, si cadiū érași pe pamentu.

Vrajitoriu lu injurà, se aplecà de nou, si luà o pétra mai mare decâtu cealalta.

Acuma tinti norocosu. O tabla din feréstă cadiū josu in bucăti.

— Victoria! — strigà multimea, imbetata de bucuria frenetica.

Ferést'a se deschisē. Unu june privi afara mirandu-se. Ivirea lui fu salutata prin sbierate, aplause si fluerature.

— Am sciutu bine, cã mierl'a va esī din coliv'ă sa, — strigà vragitoriu.

— Traiésca vragitoriu! Traiésca Ludovicu! — strigara sotii lui, aretandu spre elu.

— Destulu te-am urittu, — continuà vragitoriu, — du-te si te culca!

Si amenintià duru pe tinerulu.

— Traiésca Ludovicu! Traiésca marquisulu Bourcel! — strigà érași multimea cu insufletire nesuprimabila.

Tinerulu se aplecà pe feréstă curiosu de a vedē trasurile aceluia, pe care publiculu de josu lu-intimpina cu atāt'a entusiasmu, si cu privirea sa par' cã intrebă pe mascatii resfirati.

Nisce voci dure si ragusite strigara érași:

— Ludovic apothéosisē!

Acestei esclamativni urmà unu sbieratu aprobatoriu.

La momentu vragitoriu se află pe umerii amicilorū sei. Acestu pedestalu improvisatu permise tinerului a vedē câte-va minute fati'a invingatoriu.

Politistii, de si tardiu aflandu acēsta scena de nōpte, sosira grabindu chiar in momentulu acest'a.

— Grigi de tine, marquis! — strigà unu pierott palidu.

— Gendarmii! éta gendarmii! — repeti unu pecurariu ragusitu.

— Ascultati pe comandantulu! — grabi vragitoriu infricatu.

Multimea se facū muta.

— La balu! — se audī strigatulu mascatilorū.

Si tinendu pe erolu lorū pe umere, si cantandu unu cantecu de casarma, plecara din tōte puterile lorū catra strad'a Lepelletier si acolo disparura.

— Marquis Bourcel! — murmurà tinerulu cu dispretiu, — acuma te cunoscū si dintre o mfa.

Apoi inchise iute ferést'a. Éra unu suflu de ventu stinse lumin'a.

II.

Necunoscēndu nici pe tata-seu, nici pe

mama-sa, pe cari — precum se dice — atunce i-au pusu in mormentulu, pe candu pe elu in léganu, — tinerulu, pe care noi lu-vediuramu lucrându nóptea in strad'a Grammont, fu crescutu prin o económa din partile de la Sables-d'Olonne.

Teresia Picard, vediendu cà nimene nu vine a reclamá acésta faptura frageda si concrediuta ei, o impresorà cu multa iubire, si o considerá cá pe copilulu ei, cá pe darulu Provedintiei.

Dupa o bóla periculósa, care mai cà i rapì copilulu, gratia rugaciuniloru mamei adoptive, copilulu parasitu traiá in pace in acea casa acoperita cu paie si spini, mergêndu de pe genunchii ei in bratiile barbatului dinsei, iubitu de ceialalti prunci, nineratu de servitori si distinsu de toti.

Locuitorii maiaristei nutriau toti simpatia pentru acestu baiatielu, ceea ce dinsulu a recompensatu deplinu. Gâscile, tutchele si ratiile, oile, mneii si caprele, boii, vacile, porumbii si puii: toti lu-iubiau. Carii traiau cu elu in armonia atragátoria. Carii se aflau de regula in giurulu lui, cá sotii lui privilegiati. Si in adeveru, intréga acésta societate cucurigátoria, latratória si rinchezetória luá parte la prandiulu si panaa lui de tóte dilele.

Locuitorii maiaristei mai tineau inca minte botezulu micului Florence, pe care nume l'a recomandatu betranulu, carele intr'o séra se oprì cu calulu seu spumegandu inaintea maiaristei, si dandu câti-va galbeni si promitiendu a reveni câtu mai curendu, — ceea ce inse nu s'a mai intemplat, — concrediù grigei doicei pe unu baiatielu infasiuratu in haina de batistu si in invelitóre de metasa.

In maiariste si la vecini erá serbatóre si ospetare in diu'a acestui botezu, care s'a tinutu intr'una din dñele frumóse ale lunei lui iunie. Bijuterfile de argintu si lantiurile de auru straluciau pe tóte pepturile; dantelele atêrnau de pe ffa-care capu, panglicele aninau de pe ffa-care capu, si buchetele mirosau la toti. Tinerii si betranii imbracara cele mai frumóse haine ale loru, muierile si fetele alesera scurteic'a loru cea mai frumósa; toti au beutu, cantatu, risu, si au petrecutu tóta nóptea fórte vialu.

De si incetulu cu incetulu elu luá parte la lucrurile parintelui seu adoptivu, de si incepù a gustá picurii osteneleloru, baiatulu nu crecea, nu se infrumsetiá. Umerii lui nu se latiau, membrele lui nu-si insustira vênjos'a, locuitoriloru din Bretagne. Ma duminec'a elu se feriá

de societatea copíloru, cari conformu datinei petreceau timpulu prin feliurite jocuri. Observandu acést'a parintele adoptivu, lu-ferì de lucrulu mai greu, si lu-facù grigitoriulu si pastoriulu turmeloru sale.

Florence, cu tóte cà erá numai de nóue ani, se scolá desu de diminétia, si esiá cu turm'a si canii, standu acusi pe tiermurii tiepisi, acusi in siesuri, mai apoi la marginea báltiloru si a riuriloru.

Si totu-de-una esiá singuru; asiá petrecea pana sér'a, privindu livedile, riurile si arborii, melcii, cautandu prin cuiburile de paseri, si mai pe susu de tóte meditandu si impletindu idei peste idei, càci afara de Provedintia nu avea alta socia.

Familiarisandu-se cu ceriulu, vedea inainte timpulu bunu séu reu. Mesurá departarea orisonului si scrutá secretele negurei. Nici unu noru nu trecea, pe care nu l'ar fi salutatu; nu erá nici o stea, pe care nu o cunoscea.

Acésta conversatiune adese ori continuata cu natur'a, cu insectele, petricelele, plantele, paserile, desvoltà capacitatea nascuta cu elu a lui Florence, si inaltia pré tare talentulu seu scrutatoriu si analisatoriu.

Vederea tablouriloru maretie din giuru, contemplarea sceneloru pompóse ce se desvoltau inaintea lui, departe de a-lu descuragiá, lu-intariau, lu-veseliasu si i faceau spiritulu mai poeticu, càci cá din instinctu incepù sè stimeze pe Domnulu tuturoru acestoru marimi, si sè se inchine regelui tuturoru acestoru grandiositài.

In contemplatiunea indatinata a infinitulu, care lu-facù visatoriu, mintea lui gasì nutrementu, intipuirea-i devenì fertila, si din acele scóse ideile cele mai oneste, cele mai inalte. Fara vointia, invetiá a iubi, a traí bine si a murí bine.

Curiosu! acésta viétia contemplativa, care de multe ori e primulu pasiu spre lenevire, pe dinsulu nici decátu nu-lu facù lenesiu.

Siediendu pe marginea caràrii, standu in vârfulu colinei, séu culcatu pe érba, elu simtiea in sine — fara sè-si ffa pututu dá socotéla — cà in sufletulu seu furnica o multime de dorintie si idei. Nelucrarea lui aparenta produse multu folosu activitátii sale interióre, si ori câtu de vediuta erá aceea, totusi nu pucinu erá seriósa.

Florence rupse de odata cu inclinatiunile si datinele sale.

Debutatoriulu neobositu, pe care nici odata nu-lu asteptámu si care totu-de-una apare in

dramele omenesci, ca sè le incurce sèu desfaca: intemplantarea dispuse si a supra sortii lui. Ludespartii de la parintele seu adoptivu atunce, candu acest'a in urmarea sacrificiiloru si iubirii sale credea a-lu avé, atunce, candu afara de Dumnedieu n'a crediutu pe nimene, carele sè-si póta reclamá acestu copilu.

Intr'o dupa miédiadi Teresia Picard primì epistola, ceea ce nu i s'a intemplantu nici odata. Acésta scrisóre, ingreunata cu câte-va bancnote, pretinse in numele avocatului Durosay din Paris a se redá numai decátu pastorasiulu.

Scrisóreá fu scrisa atátu de categoricu, atátu de specialu, in câtu nu erá cu putintia a nu-i crede sèu a se opune reclamatiunii aceleia.

Candu copilulu parasì cas'a parintelui seu adoptivu, acolo se incuibà intristarea. Stapanu si servitori, toti uitara fómeya; lasara neatinsc blidele si cocosiulu nu mai cantá hor'a-i indatinata. Fara pregatire trecù Florence din pace si linisce in viéti'a activa si sgomotósa a Parisului.

Durosay lu-primì afabilu si cu delicatetia. I inschimbà hainele dure cu pantaloni de pandia, cu pelería rotunda si cu haine corespundietórie stàrii sale nóue.

I vorbiá pe scurtu despre tata-seu si mama sa, carora elu li-a fostu prietenu, si ingrozitu de ignorantia copilului, carele in etate de trei-spre-diece ani nu cunoscea nici o litera, dar a carui privire aretá inteligentia, grabì a-lu asiediá intr'unulu din cele mai bune pensionate ale capitalei.

De ací incolo invetiácelulu nici odata nu merse a vedé pe avocatulu. Dómn'a Durosay, o femeia fórte tinera, placuta, dar capritiósa, uriá in generalu copíii si in specialu pe Florence, pe care si la prim'a vedere lu-primì reu.

Florence, esceptandu câte-va preamblári de dumineca, pe cari le facea cu protectorulu seu, nici odata n'a parasitu institutul.

Intr'aceea inaintarea lui fu admirabila. Indata-ce incepù a cetí o carte óre-care, acestu capu atátu de multu timpu lasatu necultivat, o intielese de minune, si mintea-i capetá unu nutrementu nou. In etate de sèpte-spre-diece ani Florence obtienù premiulu filosoficu, cei mai stricti critici, barbati cei mai inventariu, cà de candu si-aducu ei a mii unu opu premiatu n'a fostu atátu de escelinte ca si acest'a.

In etate de dóue-dieci de ani elu facù celu din urma esamenu cu unu succesu stralucitu, si candu ajunse de dóue-dieci si patru de ani,

cerù diplom'a de doctoru si in urn'a de votare capetá o multime de bile albe.

Din anulu in care incepù a lucrá cá adjunctu la Durosay, diliginti'a si talentulu seu nici intr'unu momentu nu scadiù. Intre colegii sei elu erá celu mai istetiu, intocmai cá intre conscolarii sei celu mai escelinte; si din caus'a acést'a elu totu-de-una avea timpu liberu, ca afara de ocupatiunile sale de profesiune sè se mai indeletnicésca si in alte obiecte literarie si artistice.

Inse desvoltarea spiritului seu nu s'a facutu spre pagub'a animei sale. Si in mijloculu acestoru successe frumóse, elu si-aducea a minte adese ori de Herbiers si de Teresia Picard, cu care intretienea o corespundintia continua.

Intr'aceea, in câtu se póte deduce cuprinsulu din exterioru si capacitatea spirituala din corpu si din fatia, exteriorulu adjunctului advocatiale in privinti'a acést'a a corespunsu pe deplinu valórei interne. Miroసు spiritului se póte usioru cunósce in stiel'a cristalina.

Sè ne intipuiu o fatia, adumbrita de nesce bucle blondine aurie, cu gene lungi, nu rotunde, dar rotunde, espressive, subtiri si arcuate de nisce sprincene frumóse, dóue rënduri de dinti albi si fini, si cu nisce ochi vèneti, adanci si plini de gratia. Sè mai adaugemu catra aceste o talia proportionata, usióra si mladiósa, mijlocia, si acea caracteristica aristocratica a maniloru si picióreloru, care se póte recunósce, dar nu se póte descríe, apoi miscàrile, vocea, cari esprima o óre-care usioretate, nobletia si demnitate, si atunce vomu avé nitíca idea despre Florence.

Scólele l'au destinsu cu cele mai bune testimonie; universitatea l'a onoratu cu diplom'a cea mai frumósa, cea mai vrednica de invidiatu. Ér acuma elu voiá sè petruna mai susu. Voiá sè obtiena de la insa-si societatea recunóscrea acestoru precedintie.

III.

— Te-ai si apucatu de lucru, Florence! — dise punctualulu Durosay, venindu din odai'a sa in salonulu, de unde adjunctulu advocatialeu tóta nóptea n'a esitu. Frumosu, fórte frumosu! Lucrulu de diminétia este celu mai bunu. Déca advocatii de la tribunale aru fi asiá de activi cá tine, oficiulu judecatorescu ar fi mai pucinu obositoriu, si clientii nu s'aru departá de la biroulu tribunaleloru mai confusi, decátu vulpea cadiuta in cursa. Ce vediu! La draci! elu nu s'a culcatu!

(Va urmá.)

M a g h i i .

Trei maghi de la resaritu
Cu stén'a au caletoritu.
(Cantecu de Craciunu)

Maghii au fostu in tierile resaritului o casta, o ceta de preoti, mai antaiu la poporulu Mediloru, apoi si la alu Persiloru. Acestoru preoti li s'a incredintiatu esercitiulu ceremonieloru si datineloru religiose, precum si sustinerea cunoscintieloru naturale.

La resaritu a fostu credintia in lucruri supranaturale, si pentru acest'a s'a vediutu lips'a, ca maghii se se ocupe cu astfelu de lucruri, prin cari maghii si-au castigatu incredere la poporu, respectu si influintia la domnitoriu. Dar si in acest'a religione s'au facutu multe abusuri.

Zoroaster séu Zerduscht, invetiatoriu religii magice, s'a aretatu in nordulu Mediei pe timpul regelui Guschtasb (cam pe timpul lui Ieremia proroculu, 600 si cati-va ani inainte de Isusu Cristosu,) si s'a facutu reformatoriulu religii medice, si redactoriuulu Zendavestei (cuventulu viu, séu sant'a scriptura a maghiloru). Zoroaster a esitu din cast'a maghiloru, a predicatu in contra retaciriloru preotiloru si a coruptiunii acelu timpul. Religionea lui a strabatutu si la poporulu persicu.

Zoroaster a impartitu pe maghi in *Herbets* (invetiacei,) in *Mobeds* (maiestri,) si in *Destur mobeds* (maiestri deplini).

Candu Cyrus a fundatu regatul persicu (588. ant. Cristosu,) religionea de tiéra a Mediei, latita acé si in Persia, a redicat'o de religione sa si de curte, si si-a incungiuratu tronulu si gubernulu cu maghi, carii prin religione erau o putere ca se-i apere imperati'a, erau si invetiatorii prunciloru domnitoriuului, si sfatutorii lui.

Maghii au fostu impartiti dupa sciintiele loru in cinci clási:

1) Explicatori de scriptura, si de icóne. 2) Astro-nomi. 3) Naturalisti si farmecatori. 4) Profeti si predicatori. 5) Astrologi, predicatori de nascerile ómeniloru mari. Astrologii s'au numitu si chaldei, si maghii in genere adeseori si chaldei.

Maghii adi au intielesu numai de farmecatori, — sciinti'a loru se numesce maghismu, si intieptiunea loru, maghia.¹⁾

Evangelistii Mateiu si Luca scriu despre nascerea lui Cristosu, si Mateiu dice: ²⁾ „Éta maghii de la resaritu au venit'u la Ierusalimu dicédu: unde este imperatul Judeiloru?“ éra Luca nu pomenesce nimic'a de maghi.³⁾

In cărțile noastre bisericesci, si anume in mineiulu (lunariulu) pe Decembre maghii se pomenescu cu acestu nume la pag. 120, 121, 122, 127, 129, 130, 131, 132, 133, 137, 139, 142, 178, 183, 184 si pe unele pagini, mai adeseori, ca si aceia, carii trei insi au plecatu dupa stea de la resaritu si au venit'u la Vitleemu, s'au inchinatu lui Cristosu, si iau datu daruri, auru, smirna si tamaia.

Dar acesti maghi, la pag. 128, 135, 147, 183 se numescu filosofi de la Persid'a (Persia,) la pag. 139 se nu-

mescu cunoscetori de stele din pamentulu Chaldeiloru, adeca astrologi, la pag. 143 se dicu: astronomi, la pag. 139 ucenicii vrajitoriuului Varlaam, la p. 123, 144 si 178 imperati de la Persid'a.

Éta aci maghii descriși, si e sminta numai in numirea de imperati, si mai alesu de la Persid'a, mai multi imperati totu in acelu timpul. In cantecele nostre de la Craciunu, de pana acuma se numescu: Trei crai de la resaritu, si e o sminta mare nu numai pentru cele pana aci spuse, ci si cele viitoare.

Maghii au fostu preoti invetiati din Orientu, si nu au fostu trei crai, numirea de trei crai e din timpurile tardie, si e imprumutata de la apuseni, adeca de la catolici.

La inceputulu crestinetatii si resaritenii si apusenii in 6 ianuaru au serbatu Epiphania, séu aretarea domnului, in intielesu spiritualu, pentru ca atunci s'a pogoritu duhulu santu, éra Craciunu a remasu ca si intruparea lui Isusu Cristosu.

Mai tardiu apusenii au cassatu Epiphania, si in loculu ei au introdusu serbatore pentru cei trei maghi de la resaritu, dar i-au numitu *crai*.

Evangeliele si traditiunile vechie, precum nici istori'a acelu timpul nu pomenesce de numele maghiloru resariteni, nici de a crailoru apuseni. La an. 735 d. Cr. inse unu calugaru catolicu, numitu Veda, cu predicatulu venerabilis, a nascocitu ca pe acei trei crai i-au chiamatu: Gaspar, Melchior si Walthasar. Eh! deca s'a inceputu asiá, apoi altii au aflatu alte nume: Magalach, Galgalath si Saracin, apoi in Italia: Ator, Sator, Perator, si in capetu: Appellius, Amerus si Damascus. Petru Comestor a fostu asiá de norocescu in vieti'a sa (dupa 1100 de la Cr.) incatu a si aflatu trupurile maghiloru, respective crailoru de la resaritu! si aceste au ajunsu in posesiunea mitropolitulu Rainald din Colonia in 1162.

Timpulu mai tardiu, a primitu numai numele: Gaspar, Melchior si Walthasar, si a cadjutu intr'o stupiditate, ce nu o póte iertá istori'a culturei genulu omenescu, candu preotii apuseni pe Gasparu l'au facutu de craiulu Persiei si betranu de 60 de ani, a fostu in haina alba, tunica violeta, mantéua galbena, si acest'a a adusu auru, pe Melchior, regele Nubiei, de 40 de ani, a fostu in haina mohorita, cu tunica galbena, si mantéua rosia, si a adusu tamaia, pe Walthasar rege din Saba, unu orasiu, de 20 de ani, in haina négra cu tunica rosia inchisa, si a adusu smirna. Acestu din urma a fostu arapu.⁴⁾

Acuma deca cautámu, ca acestia fiindu crai in tierile numite, potut'au veni ca si crai la nascerea lui Cristosu in Vitleemu, aflámu ca nu au pututu.

Persia (Persid'a) e in resaritul Judeei, Nubia séu Etiopia peste Egipetu, in apusulu Judeei, si Saba e orasiu in Nubia.

De la Vitleemu, pana la centrulu acestoru tieri, si anume pana la orasiile capitale vechie, unde au locuitu craii, sunt peste 10 graduri geografice, adeca peste 150 de mile indepartare.

Deci acei trei insi nu au pututu fi trei *crai* din resaritu, si cu atát'a mai pucinu din acele locuri, de unde apuseni i-au pusu in caletoria dupa stea, ci acei trei insi dupa Mateiu c. 2 s. 1 au fostu maghi, éra acestia au fostu preoti, si anume din clas'a astrologiloru si profetiloru.

¹⁾ Conv. Lex. Brockhaus. Univ. Conv. Lexicon. Prierer, Rottek Ist. Univ. I. 246. II. 246. Voltaire Dict. Phil. la Z. Die Götter der alten Völker Dr. Th. Mundt pag. 80.

²⁾ Mateiu capu 2. stihu 1.

³⁾ Luca capu 2.

⁴⁾ Dr. Heinrich Alt: „Das K'renchenjahr.“ Berlin 1860. pag. 321.

In urmare sè nu mai dicemu trei crai, ci trei maghi de la resaritu, si in urmare oratiunile indatinatè la Craciunu intra Gaspar, Melchioru, Walthasar si Irodu, au fundamentu falsu, si pentru acést'a am compusu eu altele dupa firea si adevèrulu materiei. ⁵⁾

At. M. Marienescu.

Pruncii taiati. *)

Lupt'a mare de credintia
Voi cei slabi o-ati inceputu,
Si-ati muritu in suferintia
Pentru Domnulu adi nascutu.

⁵⁾ In carticic'a „Stéu'a Maghiloru“ nu potu publicá note lungi, pentru acést'a mai pe largu aci in „Familia.“

*) Proba din „Stéu'a Maghiloru“ de At. Marienescu.

S A Z O N U.

Flori de tómná.

In fine éta sum éراسi a casa ...

Viétiá vesela s'a rentorsu in Budapesta. Damele frumóse, cari si-au dusu toaletele la plimbare prin strinetate, s'au rentornatu. Teatrele s'au redeschisu. Diet'a a inceputu activitatea sa. Promenadele gemu de unu publicu frumosu. Pe cerso, acésta decóre a Budapestei, vedemu in tóte serile o lume eleganta.

In viéti'a politica se continua intrigele, pe cari le platesce tiér'a; in cea sociala se siopteseu istorii picante, — si diuaristic'a nu este lenesia a insemná tóte câte se intempla, si mai multe — câte nu se intempla.

Loculu de convenire alu lúmei elegante se afla in chiosculu de pe corso. Stele pe ceriu, lampe brillante josu, si multime de ochi femeiesci, incanta pe cei ce vinu a petrece serile p'aice.

Éta colo la o mésa, in o societate de dame frumóse, siede unu artistu magiaru, care povestese cu durere, cà in caletori'a sa ce a facutu de curendu, dinsulu nicairi n'a auditu nimica despre Budapesta. Pentru lumea mare Budapesta nu esiste. Ce desamagire pentru fanatismulu ungurescu!

Nici macaru unu petecu de jurnalul din Budapesta n'a pututu elu sè zaréscá pe acolo prin Norvegia. Prim'a seire o aflá din „Kölnische Zeitung.“ Si ce a cetitu elu in acestu mare jurnalul despre orasiulu seu natalu? Cà in strad'a sierpelui unu proprietariu de case a fostu omoritu in cas'a sa, in nemijlocit'a apropiare a politiei!

— Asiá dara noi unгурii — incheiá elu — prin hotii nostri si prin datorii nóstre amu devenitu renumiti in lumea mare.

E fórtè caracteristicu pentru referintiele d'aice, cà magistratulu n'a mai avutu placere sè se ingrigéscá de vr'o petrecere pentru locuitorii capitalei.

In verile trecute totu-de-una se arangiá vr'o festivitate spectaculósa, cà poporulu se nu se uréscá nici in canicula. Totu-de-una se aflá vr'unu titlu, spre a atrage strainii la Pesta, spre a le aretá „serbàrile populare“, si spre a inscená nesce serate cu vinu de Champagne, cu toasturi infinite. Strainii in entusiasmulu loru

Ah! ce mare fericire

De voi prunci nevinovati!
Ati fostu dati spre omorire,
Dar la ceriu vi-su redicati.

Angeri mandri! din naltime
Pe Cristosu lu-prélaudati,
Cà voi pentru omenime
Pârga vi-su de prunci curati!

Si Cristosu prin voi invinge
Cà-i sunteti ceresci ostiri,
Legea lui, prin cursulu sange
V'a primitu d'antái martiri.

Sufetele vóstre sbóra,
Si totu canta dantiuescu,
Cu marire impresóra
Scaunulu tatalui cerescu!

inchinau unguriloru multe pocale, — si dreptu resultat, magistratulu platea dupa fia-care festivitate câte-va mii de florini, ceea ce apoi producea o — tredire generala.

In anulu acest'a nu e asiá! Ce e dreptu, in anulu trecutu s'a decisu o congregatiune la Budapesta a statisticiloru Europei, inse biletele de invitatiune se revocara frumosielu, — cà-ci nu mai sunt bani in cassa.

Acésta lipsa de bani a fostu de securu caus'a, cà dilele trecute s'a infintiatu aice unu burou de casatoria. Intreprindietoriulu vediendu, cà ómenii nu mai au parale, a ganditu, cà ei nu mai potu spesí multu pentru o multime de amblate in caus'a casatoriiloru, — deci a fondatu unu oficiu, unde casatoriile se voru face pe bani putini.

Institutulu acest'a se afla colo in strad'a academieí nr. 6. E arangiatu pomposu, salónele lui sunt mobilate cu gustu si cu multu luxu. Órele de la 9 pana la 12 inainte de miédia-di sunt ale barbatiloru, éra dupa miédiadi de la 3 pana la 6 vinu damele.

Dóue puncte principale are institutulu: moralitatea si discretiunea.

Fia-care concurentu séu concurenta si-scrie numele, calitátile si starea sa materiala si sociala in o carte mare, care apoi se pastreza la cassa si nu se deschide, decâtu numai acelora cari au intentiunea seriósa a intrá cu persón'a respectiva sub flamur'a lui Hymen.

O convenire personala a candidatiloru séu candidatelor in incaperile buroului nu se permite, burulu nici nu mijlocesce de aceste.

Si déca cutare candidatu de casatoria afla, cà o domnisióra óre-care, cu unu vinitu de 5000 fl. e in adevèru idealulu seu, — elu primesce de la institutu o blancheta si cu aceea merge a-si vedé mirés'a.

Si tóte aceste nu constan decatu 3—5—10—15 fl., adeca dupa starea mirelui séu a miresei ...

S'a si escatu o multime de istorii d'aice, cari facu sensatiune, cà-ci sesonulu de baia a espiratu.

A propos sesonulu de baia, éta ce se povestese prin cercurile d'aice!

Dóue dame din Bucuresci, la svatuirea mediculu;

vinira a face cura in insul'a Margareta. Cu ele se află si unu catielusiu. Inse in insula nu este iertatu a duce nici unu cane. Deci damele fure silite a-si luá cvartiru in scald'a imperatésca. Inainte de câte-va dile unu cane turbatu muscă si pe catielusiuulu loru, si ele fure silite a-lu dá in institutul veterinariu, spre a fi supusu unei cercetări medicale. Deci fiindu că ele nu vreu sè plece a casa fara catielusiuulu loru, voru fi silite a petrece inca p'aice timpu multu. Dar inca déca opiniunea medicala va fi nefavoritória! Sermane! dame! Sermanu catielusiu! —

Istoriór'a urmatória o traducu dintr'unu diariu d'aice.

Scen'a s'a petrecutu in cas'a magnatiloru, la o votare. Notarii numerara biletele. De odata unu mirosu placutu petrunse la nările loru. Notarii se uitara unii spre altii cu mirare. Toti ghicira numai decátu, că mirosulu acel'a e — parfumu.

Si unulu dintre ei scóse biletulu de votare si ceti de pe elu:

— Iubitulu meu angerasiu! Fia precum voiesci; mane sér'a...

Risulu si discretiunea oprira aice gur'a lui.

Unulu dintre nascutii legelatori, in locu de biletulu de votare, a aruncatu in urna unu billet-doux, pe care tocmai lu-avea in busunariu.

Patrióte! Asiá sè dati rendez-vous legelatoriloru!

Figaro.

B o m b ó n e.

Diariulu „Athenaum“ povestesece urmatória anecdota despre principele Wellington.

Principele alu carui parinte erá unu musicalistu vestitu, nici decátu nu mosteni calitátile artistice ale acestuia.

Cu tóte aceste elu mergea adese ori in concerte.

Odata unu amicu lu-intrebà:

— Principe, eu nu intielegu, cum poti sè cerce-tedi asiá regulatu concertele si pentru ce mergi asiá desu in „Anciens concerts?“

— Lucru fórté usioru de intielesu, — respunse elu, — nicairi nu potu dormi asiá de bine ca si acolo.

Domnulu P... functiunaru la Primaria, ce se distinge mai multu prin abusurile sale de cátu prin serviciile aduse comunei, fiindu declaratú abusivu de catra unu diaru, trimise redactorelui o scrisóre in care si-a permis a face abusuri de insulte totu atátu de mari ca si abusurile ce le comite in exercitiulu functiunei sale. Beatu de bucuria că a pusu la loculu seu pe unu *hotiu de diaristu*, (propri'a sa expresiune), se preumblá, cu nasulu in ventu, pe Bulevardu, gandindu-se că ce abusuri se mai comita. In astu-felu de dispositiuni fu intelnitu de amicuulu seu O., care, vedindu-lu atátu de veselu, lu-intrebà caus'a acestei neusitate bucurii...

— Ce nu scii? — respunse P.; — am triumfatú de unu hotiu...

— Fii mandru de acést'a, — lu-interrupte amicuulu seu O.; — cele mai frumóse victorii sunt acele pe cari cine-va le cástiga a supra sa insu-si.

OE E NOU?

Statu'a lui Stefanu celu mare. „Corespondintia Provinciala“ anuncia, că subscrierile pentru redicarea statuei lui Stefanu celu mare in Iasi, au produs efectulu doritu. Pan'acuma s'au adunatu 11,912 lei si 42 bani. Se spera, că acést'a suma in curendu va cresce la 15,000 lei.

Regele in Transilvania. Diariulu „M. P.“ din Clusiu scrie, că in Transilvani'a s'a respanditu scirea, că regele inca in tómu'a acést'a va merge in Transilvani'a, sè védia lucrările de restauratiune ale castelului de la Hunedóra. Regele de la 1852 n'a mai fostu in Transilvani'a.

Imperatés'a Elisabet'a a patitu dilele trecute o nenorocire la Sassetot.. A nume a caditu de pe calu, si s'a lovitú, incátu lesinà. Peste câte-va dile inse Maj. Sa parasi patulu si putú esí la preambulare. In urmarea acesteia excursiunea in Angli'a s'a stersu din programa.

Camer'a deputatiloru a desbatutu respunsulu la cuventulu de tron. S'a propusu trei adrese: un'a din partea comisiunii esmise, alt'a de catra Ernest Simonyi, si a treia prin Mileticiu si Polit. Intre oratori celu mai mare efectulu l'a facutu Polit, la a carui vorbire a respunsu insu-si ministrulu Tisza Kálmán. Dintre deputatii romani numai dlu Misiciu a luatú cuventulu.

Tat'a miresei lui Milan. Petru Ioanovici Rosco, séu dupa altii Kesko, a avutu multe aventuri in tinere-ti'a sa. Éta un'a. Conte G. in Viena avea o socia fórté frumósa, pe care fórté o temea. Intr'o séra contele intelni pe russulu galantu, tocmai in momentulu candu acést'a sosi acolo. Conte, vedendu, că fundulu peleriei rusului e plinu de pravu, lu-facú atentu la acést'a. Apoi se despartira. Unulu intrà in clubu, celalaltu — contele — se rentórse a casa. Acolo acést'a voi sè cetésca unu diariu, dar fiindu că nu-lu gasi, incepú a-lu cautá in totu loculu. Astfelu in urma se urcă pe unu scaunu, sè caute si pe unu sifonu. Nici acolo nu gasi diariulu, căci nu vediu decátu pravu multu. Inse in mijloculu pravului se aflá o rotundime, de unde pravulu para a fi stersu. Contelui i tresari prin capu o idea. — Rotundimea erá chiar atátu de mare că fundulu unei pelerii. In diu'a urmatória contele si russulu duelara.

Scupcin'a serbésca a tramisu miresei principe-lui Milan la Paris o telegrama felicitatória la diu'a ei onomastica. Mirés'a a respunsu prin termeni bine sim-titi, accentuandu, că se simte fericita de-a puté fi sérba, si că va nisui a implini tóte dorintiele si cererile natiunii sale.

Feodoru Zubovieu, renumitulu calaretu, a intratu in servitiulu regelui Alfonso si acuma lupta in contra carlistiloru.

Conjuratiune galanta. In Georgia nu de multu se descoperi o conjuratiune a negriloru, cari a voitu a macelari intr'o nópte pe toti cei albi. Dar fatia de femei, conjuratiunea totusi a fostu galanta, căci a decisu a nu omori, decátu numai pe cele urite.

O nenorocire grósnica. Din Neutitschein se scrie diariulu „Silesia“, că la o venatória din mercuri'a trecuta, contele Vetter a impuscatu insu-si — fara vointi'a sa — pe fiulu seu, carele a-si muritu numai decátu.

Dóue-dieci si unu de ómeni inecati. Din Bucovin'a se scrie, că la comun'a Uscie-Zielone trecendu

Dnisterelu cu o luntre, aceea s'a restuatu, si 21 de inși s'au inecat in apa.

Unu ucasu de toaleta. In armat'a russésca de securu se afla fórte multi ómeni vani. Numai ast'a póte fi caus'a, cà tiarulu fu silitu a emite unu ucasu, prin care oprise pe ofiçieri d'a-si mai colorá barbele.

Unu contrariu alu fumatului. Unu renumitu medicu englesu, dr. Drysdale, a publicatu de curendu o brosiura in contra fumatului escessivu, de care fórte multu se ocupa diuarele englese. Autorulu aréta cu cifre câtu speséza Anglia pentru tigàri, tutunu, pipe etc. Acésta suma se urca pe anu la 140 milióne fl. Apoi descrie efectulu periculosu, si scóte resultatulu, cà locuitorii globului intrégu prepadescu pentru fumatu in fiacare anu câte 2000 milióne fl.

Multu timpu logodita Erá la anulu 1836, candu o fêta din Timisióra, Amalia Kernblatt, facú cunoscenti'a unui calfa de croitoriu, si candu apói se si logodi cu elu. Ospetiulu ar fi si urmatu, decuma calfa ar fi pututu deveni maistoru, inse elu n'avea parale. Relatiunea lorú acésta durá câtiva ani, candu mirele merse in Russia, gandindu a-si gasi noroculu acolo. De atunce trecura 10 ani. Dilele trecute logodnic'a primi din Russia o insciintiare, cà mirele ei a muritu acolo si a lasatu tóta averea ei. Dins'a a si plecatu intr'acolo.

Flamur'a lui Hymen.

Dlu Mircea Gabora la 19 l. c. si-a serbatu cununí'a cu domnisiór'a Elena Nadasianu in Fabriculu Timisiorii.

Logodna fiicei lui Bismarck. La Varzin s'a serbatu dilele trecute logodn'a fiicei cancelariului Bismarck, Iohanna, cu contele Wend de Eulenburg. Mirele e de 30 ani, ér mirés'a de dóue-dieci — si optu.

Biserica si scóla.

Mitropolitulu primatu alu Romaniei intornandu-se de la bãile din Karlsbad, — precum cetimu in „Alegatoriulu Liberu“ — fu primitu la gara de inaltii demnitari ai bisericeii; parinti archierei, archimandriti si protoierei. Prefectulu de orasiu, primariulu, inea se aflau fatia cu unu numerosu publicu, adunatu spre a felicita bun'a inturnare a prelatului ce plecase suferindu. Sunetulu clopoteloru de la tóte bisericile au anunçiatu acésta sosire. Dinsulu descinse la catedrala, unde fu primitu cu doxologii, si dupa inchinarea facuta se sui in palatulu mitropolitanu, intimpinatu si primitu de mitropolitulu Moldovei si Sucevei.

Omoru inaintea altarului. Fetulu bisericeii din Vizsal traia reu cu unu pastoru de acolo. Odata se si batura, si pastorulu fu inchisu. Iesindu elu din inchisóre, jurá resbunare. Deci se ascunse in biserica, si candu fetulu apucá s'aprinde luminele, de odata sarí spre elu si lu-strapunse.

Societati si institute.

✧ **Societatea academica romana** si-a deschisu sesiunea la 16/28 augustu. Secretariulu a raportatu, cà la concursuri au sositu siepte manuscripte, si anume unu manuscriptu a supra partii sintactice a gramaticeii, — o traducere din Tiberiu Grachu din Plutarcu, patru traduceri din Titu Liviu, trei fasciculi de traductiune din Filipicele lui Cicerone, cari in sesiunea trecuta s'a premiatu, lucrarea dlui A. Laurianu. Analele societati au esitu de subtipariu in numeru de 17 cóle; éra din dictionariulu lim-

bei romane, 40 de cóle, cu cari acésta lucrare a ajunsu pana la liter'a S., si in parte pana la cuventulu „solda“. Delegatiunea n'a primitu nici o scire despre statulu celorlalte lucrári decise a se face in decursulu anului, si a nume: unu inceputu de revisiune a dictionarului, tiparirea din traducerea descriptiunii Moldaviei, tiparirea unei partii din traducerea istoriei imperiului otomanu, de principele Cantemiru, litografarea monumenteloru din museulu statului, tiparirea traducerii lui I. Cesare de bello civili. Dlu I. Ghica a comunicatu delegatiunii unu discursu de receptiune, cu dorint'a de a se tramite dlui Cogalniceanu, care se binevoiesca a se insarciná cu respunsulu. Delegatiunea a tramisu din tipariturele societati si altoru societati de sciintie câte unu esemplaru. Bibliotec'a s'a inavutitu cu 171 bucáti. Starea materiala din anulu trecut a societati resulta unu plus de lei 28,825 si 19 bani. Dlu An. Fetu, alaturandu oper'a sa „Elemente de Botanica,“ cere apertierea societati din punctulu de vedere filologicu in ceea ce se atinge de terminologi'a cuvinteloru tehnice pentru istoria naturala. Societatea notifica floromanului Picot, professoru de limb'a romana la nou-infintiat'a catedra la universitatea din Paris, felicitárele sale si incredintiarea, cà societatea nu va neglige a-lu pune totu-de-una in curentulu lucrárilor sale. In siedinti'a de la 18 aug. st. v. se comunicá adresa a dlui Odobescu, prin care notifica, cà diferite ocupatiuni nepermitendu-i a indepliní sarcinile ce-i dedese societatea in anulu trecut, inapoiéza manuscriptele ce i-au fostu incredintiate, si a nume traducerile dlui Hodosiu si Caianu. Apoi societatea, constituita in sectiune filologica, procedá la lectur'a manuscriptului despre sintactic'a romana.

✧ **Societatea de lectura** a studentilor din Blasiu a ténutu la 8 septemvre, sub presiudu dlui Ioanu Marculetiu, siedinti'a sa de constituiere. Oficiali ai Societati s'au alesu: vice-presiedinte George Secasiu, notariu Basiliu L. Bianu, bibliotecariu Ionu C. Bianu, toti studenti de cl. VIII; cassariu Emanoilu Doctoru si vicebibliotecariu Andreiu M. Micu, ambii studenti de a VII. cl. gimnasiala. Societatea mai edá si o fóia scrisa „Filomel'a“, care va esi sub redactiunea lui George Secasiu.

Clubulu ómeniloru grasi in America a ténutu la Gregory-Point in Conneticut adunarea sa generala, inea la finea lunei trecute. Celu mai grasu intre toti a fostu William Perkins, care apésa 373 de pundi. S'a datu unu banchetu, care apói s'a incheiatu cu dantiu.

Literatura.

✧ **Abonamentu.** Subsemnatulu punendu sub presa a dóua parte a càrtii: „Conspectu a supra literaturii Romane“ — care va cuprinde viéti'a si scrierile celu pucinu a 120 literati romani din secululu nostru si anume: Scriitorii Transilvaniei si Ungariei, ai Bucovinei, Basarabiei, Macedoniei, si parte din ai Munteniei si Moldovei, pana astadi, apói scurta privire a supra Romaniloru Istrieni si Friulani si a supra Reto-Romaniloru din Elvetia, pe langa alte notitii despre cultur'a Romaniloru din Dacia in genere, precum: scóle, foi periodice, teatru, societati, etc. si in fine list'a alfabetica a tuturor scriitoriloru, citati in ambele partii ale acestui uvrágu, — are onóre a invitá pe amicii limbei si literaturii romane a se aboná la acésta scriere, sperandu, cà toti domnii, cari au fostu abonati la partea I, nu voru intardiá a subserie si pentru partea II, considerandu, cà numai prin puteri unite putemu ajunge la unu resultatulu

mai favorabilu la întreprinderi de asemenea natura. Cartea va aparé va fi în marime de 200 pagine. Pretiulu abonamentului este: 2 lei nou fix, fara alta adaugire în urma. Baniî sunt a se tramite la Bucuresci, în ministériulu culteloru. Vasilié Gr. Popu.

✕ **Colonelulu G. S. Calotescu** a publicatu la Bucuresci fascicul'a V. si VI. din „Resbóiele imperatului Napoleon Bonaparte“, cu care se completéza alu doile volumu, ca si carte de lectura pentru ostasiulu romanu. Opulu acest'a e traducere.

✕ „15 ani din viéti'a unui functionaru onestu“, e titlulu unei brosiure publicate de curendu la Bucuresci de I. Em. P.

T e a t r u.

Pré susu. Dilele trecute a avutu locu în unulu din teatrele de Boulevard din Paris o scena fórté comica. O dama, care siedea pe balconu, fiindu cuprinsa de o caldura fórté mare, si-luà peleri'a josu si o acatià pe unu stélpu înaintea ei. Unu tineru meseriasiu, care siedea langa ea, o facú atenta, cà peleri'a impedecea vederea lui. Dam'a respunse prin nesce termini fórté negalanti. La acést'a tinerulu si-descultià incaltiemintele si le asiédia de ambele laturi ale peleri'i pe catiféu'a balconului. Publiculu din teatru vediendu acést'a, erupse în hohote, la cari inca si actorii participara. Politi'a inse facú capetu acestei scene, ducéndu pe meseriasiu, dimpreuna cu incaltiemintele lui la postulu celu mai de aprópe.

M u s i c a.

Serbarea Donizetti s'a tienutu la Bergamo, în presinti'a unui publicu fórté numerosu. Festivitatea se începú la 12 l. c. Transportandu-se remasitiéle pamentesci ale marelui maestru în Basilica Maria Maggiore, si durara trei dile, facéndu-se mai multe productiuni musicale, la cari participara multi artiști invitati.

Industria si comerciu.

Tergu de fete în Egiptu. Din Alesandria se scrie, cà 'n Egiptulu de josu si a nume pé calea ferata dintre Alesandria si Cairo, esiste o miscare mare, càci în orasiulu învecinatu Tantof chiar acuma se tiene tégulu anualu, care e în legatura cu tégulu de fete. Unu numeru mare represinta mai alesu tinerile si frumósele femei arabe, cari de aici se trasportá în haremurile domniloru mari. Cei mai înalti domni ai tierii inca se infatisiédia la acestu tégulu, cà se véda cu ochii proprii si se aléga bine admirabilele femei, frumóse, menite a deveni margelele haremului loru. Tégulu din anulu acest'a a fostu fórté impoporatu; mai bine de o suta cincî dieci de mii de ómeni s'au adunatu.

T r i b u n a l e.

Dlu Simionu Calutiú, fostu concipistu la curtea de casatiune din Budapesta, a deschisu cancelaria advocatiala în Tégulu-Muresiului. Poftimu succesu bunu, stimatului nostru amicu, pe nóu'a sa cariera!

Procesulu lui Dobosiu si alu sociloru sei se va pertractá în lun'a lui noemvre, séu celu multu în decemvre, de catra tribunalulu din Dobritinu.

Suvenirea mortiloru.

Inventatoriulu „sifonului“ a muritu. La Beron a muritu nu de multu dlu Briet, inventatoriulu apa-

ratului cunoscutu sub numele „sifonu.“ Inventarea si fabricarea acestuia i-a câstigatu o frumósa avere.

G h i c i t u r a d e s i a c u

de Romulu Orbeanu.

Me	or'a	pi-	rea	te	ma	Dar	Te
ve-	lu-	ducu	de	ne	tua	lasu	re
In	sus-	ni-	mea	mea	ple-	lasu	du-
in	su-	rogu	ca	ducu	lar-	Si	pe
si	re-	Me	lu-	Te	uit'a	ce	co-
Si	ducu	re	nu-me	ga	in	te-	ul-
ga-	cremi	ga	mi-	me	Cu	pila	voliu
Me	ne	ró-	la-	dra-	cu	tima-	ne

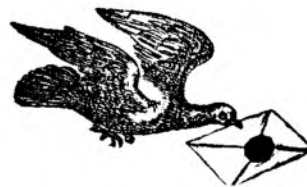
Se póte deslegá dupa saritululu calului.

Deslegarea ghiciturii numerice din nr. 31:

„Fét'a Romana.“

Bine au ghicit'o dómnele si domnisiórele: Iuliana Savescu, Amalia Popescu, Eufrosina Micusianu, Alesandrina Popovici, Ermina Ardeleanu, Sofia si Mariti Ionutiasiu, si de la dnii Urosiu Cernescu, Nestoru Opreanu, Nicolae Chipei, Ioanu Franti si Iosifu Oficirescu.

Post'a Redactiunii.

Dsiórei E. L. Déca aveti nrulu acela din acea fóia, asemenati cu traducerea despre care întrebati, si numai dupa aceea ve pronunciatî sentinti'a!

Dlui I. C. L. Ghicitur'a a sositu. Aceptamu si novel'a promisa, dar te rogamu scrie mai legibilu.

Dlui V. L. F. Dintre cele întrebate, ale nóstre s'au publicatu în „Familia“, — pentru celelalte se te adresedi la librari'a Socecu în Bucuresci.

Dnei A. P. La întrebarea pré interesanta amu respunsu în epistola privata.

Suplementu: „Sclavulu Amorului“, romanu de Iosifu Vulcanu, tom. III. còv'a V.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi în Pest'a. 1875. Calea tierii nr. 39.